

Sygn. akt V ACz 732/19

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SA Przemysław Kurzawa (spr.)

Sędziowie: SA Bogdan Świerczakowski

SA Paulina Aślanowicz

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2019 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Anny Hopfer i Przemysława Hopfera

przeciwko „Polityka” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. z Warszawie,

Jerzemu Baczyńskiemu oraz Grzegorzowi Rzeczkowskiemu

z udziałem Rzecznika Praw Obywatelskich

o ochronę dóbr osobistych

w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia

na skutek zażalenia pozwanych „Polityka” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

S.K.A. z Warszawie oraz Grzegorza Rzeczkowskiego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 29 maja 2019 roku, sygn.

akt IV C 261/19

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i wniosek o udzielenie zabezpieczenia

przekazać Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania,

pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania

zażaleniowego.

Bogdan Świerczakowski

Przemysław Kurzawa

Paulina Aślanowicz

Z/ odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron i RPO (niezaskarżalne)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 29 maja 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w punkcie pierwszym zakazał pozwanym Grzegorzowi Raczkowskiemu i spółce „Polityka” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w Warszawie publikacji artykułu zamieszczonego pod tytułem „Zaskakujące kariery prokuratorów od taśm” zamieszczonego na stronie www.polityka.pl pod adresem <https://archiwum.polityka.pl/art./zaskakujacekarieryprokuratorowodtasm,453692.html> przez okres roku.

W punkcie drugim tego postanowienia zakazał pozwanym Grzegorzowi Raczkowskiemu i spółce „Polityka” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w Warszawie publikacji artykułu zamieszczonego pod tytułem „Kto skorzystał na aferze taśmowej” na stronie internetowej <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kraj/1768724,1,kto-skorzystał-na-aferze-tasmowej.read> przez okres roku, zaś w punkcie trzecim zakazał pozwanym Grzegorzowi Raczkowskiemu i spółce „Polityka” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. w Warszawie publikacji na stronie www.polityka.pl wszelkich dalszych artykułów o treści tożsamej z artykułem „Zaskakujące kariery prokuratorów od taśm” opublikowanym pod adresem <https://archiwum.polityka.pl/art./zaskakujace-kariery-prokuratorow-od-tasm,453692.html>, naruszających dobra osobiste powodów przez okres roku.

W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że roszczenia powodów jak i interes prawny – na obecnym wstępnym etapie sprawy – zostały uprawdopodobnione, w takim stopniu aby móc uwzględnić wniosek.

Powyższe postanowienie zaskarżyli pozwani Polityka spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. z Warszawy oraz Grzegorz Rzeczkowski w całości, zarzucając mu naruszenie art. 7301 § 1, 2 i 3 k.p.c., art. 755 § 2 zd. 1 k.p.c., art. 7301 § 3 k.p.c. w zw. z art. 10 ust. 1 i ust. 2 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie w całości wniosku powodów o udzielenie zabezpieczenia oraz o zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanych kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na powyższe zażalenie powodowie wnieśli o jego oddalenie i zasądzenie solidarnie na ich rzecz od pozwanych kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu.

Wskazać należy, że sporne artykuły jedynie w części dotyczyły powodów Anny i Przemysława Hopfer. Grzegorz Rzeczkowski analizował w artykule również inne kariery zawodowe prokuratorów związanych z postępowaniem w sprawie afery podsłuchowej . . . W zaskarżonym postanowieniu Sąd I-ej instancji dokonał zabezpieczenia całej treści spornych artykułów, w tym również jego fragmentów nie odnoszących się bezpośrednio do powodów. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy winien rozważyć, czy tak szeroki zakres udzielonego zabezpieczenia jest odpowiedni w niniejszej sprawie. Zabezpieczenie bowiem dotyczy jedynie Anny i Przemysława Hopfer i tylko w zakresie, w jakim ich dotyczy posiadają interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia żądanego pozwem roszczenia.

Ponadto, każde postanowienie sądu o zakazie publikacji określonego materiału prasowego lub rozpowszechniania określonej informacji musi być poprzedzone zbadaniem, czy zakaz publikacji nie narusza uzasadnionego, ważnego interesu publicznego. W razie postanowienia o zakazie publikacji sąd obowiązany jest zatem do przeprowadzenia analizy, w której należy wykazać, że zastosowanie zakazu jest konieczne oraz proporcjonalne w demokratycznym społeczeństwie ze względu na ochronę innej konstytucyjnej wartości. Sąd Okręgowy winien ocenić, czy tak udzielone zabezpieczenie mogłoby pozbawić możliwości jakiegokolwiek krytyki dotyczącej kariery zawodowej prokuratorów zajmujących się sprawą afery podsłuchowej. Zakaz publikacji materiału prasowego powinien być stosowany w sposób proporcjonalny i wyważony w stosunku do zamierzonego celu i tylko w sytuacjach koniecznych do zabezpieczenia ważnych interesów społecznych i indywidualnych.

Sąd I-instancji, nie odniósł się w pełni do kwestii uprawdopodobnienia interesu prawnego. Wskazał co prawda, że pozwany jeden raz ponownie opublikował treść spornego artykułu pod innym tytułem jednakże, nie wskazał, iż poza tą jedną publikacją istnieje ryzyko dalszych publikacji, a w konsekwencji dalszych naruszeń. Sąd I-ej instancji powinien ocenić w jakim stopniu ryzyko ponownej publikacji tego artykułu istnieje i czy zostało to dostatecznie uprawdopodobnione. W treści zaskarżonego postanowienia Sąd Okręgowy nie ocenił tej kwestii. Skutki opublikowania ponad roku temu spornych artykułów nie są uzależnione od obecnej

aktywności pozwanych, którzy, jak wynika z akt sprawy, nie publikują tego artykułu wśród aktualnych wiadomości, nie podejmują też żadnych innych działań, które miałyby na celu dotarcie z przekazem zawartym w tych artykułach do osób, które dotąd nie zapoznały się z jego treścią. Co więcej, pod spornymi artykułami umieszczono klauzulę stanowiącą, iż „w związku z powyższą publikacją do redakcji wpłynął pozew państwa Anny i Przemysława Hopferów, w którym kwestionowane są niektóre kwestie poruszane w tekście i obecnie toczy się postępowanie sądowe w tej sprawie”. Klauzula ta w razie dotarcia potencjalnego odbiorcy do znajdującego się w archiwum spornego materiału nasuwa wątpliwości w prawdziwość informacji w nim zawartych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia pozostawiając Sądowi Okręgowemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Bogdan Świerczakowski

Przemysław Kurzawa

Paulina Asłanowicz

Z/ odpis uzasadnienia doręczyć pełn. stron oraz Rzecznikowi Praw Obywatelskich (niezaskarżalne).